

op koers

Kwaliteitszorg

HKZ-opstapcertificaat voor Amarant

Op 20 juni jongstleden behaalde Amarant het kwaliteitskeurmerk HKZ-opstapcertificaat. Amarant mag het keurmerk voeren omdat door een certificeringsinstelling is vastgesteld dat de zorg- en dienstverlening van Amarant voldoet aan de kwaliteitseisen die gesteld worden aan een zorgaanbieder in de gehandicaptenzorg. Deze HKZ-kwaliteitseisen zijn gezamenlijk opgesteld door alle belanghebbenden in de sector, te weten het Ministerie van VWS, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, landelijke cliëntenorganisaties, zorgaanbieders en zorgkantoren.

"HKZ-certificering is geen abstract of technisch verhaal", aldus kwaliteitsfunctionaris John Voets, "het gaat juist helemaal over de dagelijkse werkwijze. Het HKZ-kwaliteitsstelsel is een waardevol hulpmiddel bij het voortdurend verbeteren van de dienstverlening aan onze cliënten." Amarant werkt al meerdere jaren aan de invoering van een kwaliteitssysteem en de toekenning van het HKZ-keurmerk (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling Zorgsector) is een bevestiging van die inspanningen. Met het keurmerk staat vast dat Amarant de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening op alle eisen structureel en systematisch bewaakt en verbetert en daarbij cliëntgericht werkt. Op papier én in de praktijk.

Audit

In het kader van de certificering heeft een uitgebreide audit plaatsgevonden binnen zes districten. Per district is gesproken met de districtmanager, een arts of gedragsdeskundige, twee of drie clustermanagers en zes persoonlijk begeleiders. Steekproefsgewijs zijn zeventien voorzieningen bezocht, waarbij alle dienstverleningsvormen vertegenwoordigd waren. In totaal zijn ongeveer vijftig dossiers en persoonlijk plannen getoetst.

Op de goede weg

Persoonlijk begeleider Isabelle van den Berg van woning De Gouwberg 6 in Rijsbergen heeft meegewerkt aan de audit. "Samen met een collega heb ik een gesprek gehad met een van de twee auditoren. Dat was best spannend, maar eigenlijk zijn we er achter gekomen dat we al voor 90 procent werken volgens de HKZ-kwaliteitsnormen. Met andere woorden: we zijn op de goede weg."

In het gesprek met de auditoren kwam heel wat aan de orde. Isabelle: "Veiligheid van cliënten, verstrekken van medicatie en hoe we dat geregeld hebben, de overdrachtmomenten, huisregels en hoe die tot stand komen, vrijheidsbeperkende maatregelen en de noodzaak daarvan, hoe we omgaan met plotselinge veranderingen in de zorg rondom een cliënt, de afstemming tussen woonbegeleiders en begeleiders dagbesteding, enzovoort. Het was een pittig gesprek waar echt dóórgevraagd werd: niet alleen *wat doe je?* maar

ook *waarom doe je het zo en kun je dat aan-tonen?* Op verzoek hebben we persoonlijk plannen laten zien en andere documenten die we gebruiken bij ons dagelijks werk. Opmerkelijk vond men onze map organisatie. In die map zitten onder meer eetafspraken, de bad- en bedprocedures en alle andere afspraken en regelingen die in De Gouwberg 6 van toepassing zijn. Volgens de HKZ-normen is zo'n map overigens niet noodzakelijk; ons team heeft dat op eigen initiatief gedaan."

Beleid en praktijk

Niet alleen op de werkvloer is getoetst en sfeer geproefd, ook op de verschillende beleidsniveaus zijn gesprekken gevoerd. John Voets: "De auditoren zijn begonnen bij de districtmanagers en zijn daarna als het ware afgezakt in de organisatie. Men wilde zelf beoordelen of ons beleid daadwerkelijk in de praktijk wordt uitgevoerd en de gewenste resultaten heeft. Bijvoorbeeld: in het beleid stelt Amarant de cliënt centraal, maar zie je dat ook terug in de persoonlijk plannen en de manier waarop daarmee gewerkt wordt? Het antwoord is *ja*; anders hadden we dat certificaat niet gekregen."

Lees verder op pagina 2

HKZ-certificering

Het verkregen HKZ-opstapcertificaat is geldig voor heel Amarant en omvat alle vormen van dienstverlening die Amarant biedt: wonen, dagbesteding, behandeling, verpleging, ambulante dienstverlening. HKZ biedt de mogelijkheid van gefaseerde certificering. Amarant heeft nu het keurmerk Fase 1 en dat heeft betrekking op het hele zorgverleningsproces, van aanmelding, intake en zorgbemiddeling tot en met uitvoering, evaluatie en afronding van de zorg. In de loop van 2007 besluit Amarant over een doorstart naar volledige certificering waarbij ook de processen van de ondersteunende diensten meegenomen worden.

Jaarlijks zal Amarant opnieuw getoetst worden door de certificerende instelling. In vorige audits geconstateerde aandachtspunten moeten dan zijn verbeterd.

Isabelle van den Berg en John Voets

Compliment

In het rapport worden ook sterke punten van Amarant benoemd. Zo hebben de auditoren aangegeven dat zij "erg betrokken personeel" hebben ontmoet. John Voets: "Dit is een compliment voor alle medewerkers van Amarant. Eigenlijk is deze constatering minstens zo belangrijk voor Amarant als het keurmerk zelf. Je kunt als organisatie een prachtig systeem hebben, maar zonder gekwalificeerd personeel heb je daar weinig aan. Je kunt pas kwaliteit van zorg bieden met professioneel opgeleide én betrokken medewerkers."

Referentiekader

Het HKZ-kwaliteitssysteem fungeert voor Amarant als standaard en gemeenschappelijk referentiekader. John Voets: "Dat is zonder meer in het belang van onze cliënten, maar ook de medewerkers van Amarant biedt het steun en veiligheid." Isabelle vult aan: "Stel bijvoorbeeld dat een cliënt in onze voorziening plotseling komt te overlijden. In het HKZ-kwaliteitshandboek kan ik precies checken wie wat moet doen op welk moment. De meeste dingen weet je gewoon, maar het is een steun in de rug. En voor nieuwe collega's is het een niet te missen hulpmiddel: zo doen we de dingen hier en dit wordt er van je verwacht. Het geeft duidelijkheid."

In de keuken kijken

Uit het HKZ-certificaat aan de voordeur van Amarant mag je concluderen dat de kwaliteit van het primaire proces op orde is. Amarant werkt volgens strikte vastgestelde kwaliteitseisen en mag daarop ook beoordeeld worden. Kwaliteitsfunctionaris John Voets: "Certificering is geen doel op zich, het gaat om het dagelijkse werkproces. En voor de beoordeling daarvan mogen deskundige auditoren gerust bij ons in de keukens komen kijken."

Aandachtspunten

Behalve de constatering dat er geen afwijkingen ten opzichte van de HKZ-normen zijn geconstateerd, worden in het auditrapport ook een aantal aandachtspunten voor verbetering beschreven. Deze punten dienen in de volgende auditronde (over een jaar) te zijn verbeterd. "Aandachtspunten zijn bijvoorbeeld onze inwerkprogramma's, de bewaartermijnen van diverse formulieren en de beoordeling van leveranciers", aldus John Voets.

Kwaliteitszorg, ook in de vrijetijdsbesteding

Kwaliteit is geen toeval

Kwaliteit is geen toeval, maar een beredeneerd, georganiseerd en beheerst resultaat. Het is het vermogen om aan de verwachtingen en behoeften van de cliënten te voldoen. Een kwaliteitsmanagementsysteem is een hulpmiddel voor het management om processen te beheersen en om de kwaliteit van een organisatie op systematische wijze te sturen. Het doel is de kwaliteit van de zorgverlening te verbeteren (met als gevolg tevreden klanten) én ook de interne organisatie. De eigen processen van de organisatie zijn hierbij het uitgangspunt.

Bron: www.hkz.nl

Wat is onder meer getoetst in de audit?

- Ontvangen cliënten voldoende informatie tijdens het intake- en zorgbemiddelingsproces om een goede keuze te kunnen maken?
- Heeft iedere cliënt een zorgplan en wordt de cliënt of diens vertegenwoordiger voldoende betrokken bij de opstelling en evaluatie van het plan?
- Werken medewerkers ook methodisch met het zorgplan (continu rapporteren, evalueren en bijstellen van de doelen en acties van het zorgplan)?
- Laat Amarant periodiek een onafhankelijk tevredenheidsonderzoek uitvoeren onder klanten en worden resultaten daarvan vertaald naar verbeterdoelen, inclusief plan van aanpak?
- Stemmen de diverse disciplines die betrokken zijn bij de zorg van de cliënt de zorg goed op elkaar af?
- Gaat Amarant zorgvuldig te werk bij het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen en is er beleid om deze maatregelen zoveel mogelijk te voorkomen?
- Worden gemelde (bijna) fouten/ongevallen/incidenten en klachten systematisch geanalyseerd en worden verbeteracties ondernomen om herhaling te voorkomen?
- Werkt Amarant volgens de geldende wet- en regelgeving en professionele standaarden bij onder meer medicatie, privacy en medezeggenschap?
- Is er beleid ten aanzien van bejegening, levensbeschouwing en ethiek?
- Hoe wordt de deskundigheid en bekwaamheid van medewerkers bewaakt?
- Hoe worden de tilliften onderhouden?
- Weten medewerkers hoe te handelen in geval van calamiteiten?

Bezoek van de Inspectie

“Hoog bezoek, dus best spannend.” Zo schetst districtsmanager Gerrit van Oorschot het toezichtbezoek van de Inspectie aan district Tilburg-’s-Hertogenbosch. In januari vond het toezichtbezoek plaats en in juni lag de rapportage in de bus. “Die was gewoon hartstikke goed”, aldus Gerrit van Oorschot. De inspecteurs hebben gesproken met medewerkers, cliënten en cliëntvertegenwoordigers in het district. Amarant is trots op de positieve rapportage. Gerrit van Oorschot: “Het rapport is meer dan een momentopname; het geeft een beeld van onze werkcultuur: in open communicatie met cliënten en cliëntvertegenwoordigers blijven we meebewegen, ontwikkelen en vernieuwen.”

“De inspectie komt niet onaangekondigd, dus je bereidt je voor”, aldus districtsmanager Gerrit van Oorschot. “Daarbij hebben we de taken verdeeld. Kwaliteitsfunctionaris Wilma van der Heijden heeft veel papierwerk nagelopen; de Inspectie wil protocollen, persoonlijk plannen en dergelijke tijdens het bezoek bekijken. Ik heb me beziggehouden met het regelen van de gesprekken. De inspecteurs wilden spreken met de districtsmanager, een gedragsdeskundige, enkele clustermanagers en persoonlijk begeleiders, leden van de districtsclientenraad en andere cliënten. Ook wilden zij een bezoek brengen aan twee woonvoorzieningen.”

De twee inspecteurs hebben met iedereen gesproken. “Men begon met een gesprek met mij als districtsmanager”, legt Gerrit uit, “daarna volgden de gesprekken met de medewerkers en de familieleden en cliënten. Zo konden de inspecteurs meteen checken hoe mijn beleidsverhaal uitpakt in de dagelijkse praktijk.”

De koffiepotmethode

Tijdens het bezoek kwam het thema zelfbepaling en medezeggenschap nadrukkelijk aan de orde. “In het district hebben we een cliëntenraad”, aldus Gerrit van Oorschot, “maar we hechten vooral aan onze ‘koffiepotmethode’. Op tal van

momenten in het dagelijks leven wil ik dat begeleiders vragen aan een cliënt hoe het gaat en wat er voor vandaag of morgen beter kan. Niet in een vergadering, maar gewoon aan de koffie of bij het eten en zo praktisch mogelijk: bevalt je huis, hoe gaat het op je werk, ben je tevreden over je vrijetijdsbesteding, is het eten lekker, kun je goed opschieten met je begeleiders enzovoort. De meerwaarde van cliëntenraden die vergaderen zie ik niet altijd en dat heb ik de inspecteurs verteld. De beide inspecteurs hebben geantwoord: we zullen uw cliënten vragen hoe zij daarover denken.”

Zelfbepaling

Dat pakte bijzonder positief uit: op het onderdeel zelfbepaling en medezeggenschap scoort het district een afwezig tot gering risico. “De cliënten zijn tevreden over de zorg en ondersteuning die zij ontvangen. De cliëntvertegenwoordigers roemen de open communicatie; zij ervaren dat Amarant hen als vanzelfsprekend overal bij betreft, waardoor zij zich gekend en gehoord voelen. [...] Als cliënten en hun vertegenwoordigers een verschil van mening hebben, houden de begeleiders zowel de wensen van de cliënt als het behoud van een goede relatie tussen de cliënt en diens familie voor ogen”, aldus het inspectierapport.

De werkwijze van de Inspectie

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) houdt toezicht op de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van de gezondheidszorg en bewaakt de rechten van de patiënt. Daarbij hanteert de IGZ de methode van het gefaseerd toezicht in drie fasen:

- Fase een is een inventarisatie: de inspectie verzamelt gegevens van instellingen met behulp van een digitaal inspectieformulier. Op basis van de verzamelde gegevens maakt de inspectie een risico-inschatting.
- In de tweede fase vindt een inspectiebezoek plaats bij de instellingen met een kans op een verhoogd risico. Om voldoende inzicht te krijgen in de kwaliteit van de gezondheidszorg worden ook organisaties zónder verhoogd risico steekproefsgewijs geselecteerd voor een toezichtbezoek. Het bezoek aan Amarant district Tilburg-Noord-’s-Hertogenbosch behoorde tot deze categorie: geen verhoogd risico, toch bezoek. (Alle districten van Amarant scoorden naar risico onder het landelijk gemiddelde.)
- Als uit de tweede fase blijkt dat de zorg of de producten kwalitatief onvoldoende zijn, gaat de inspectie over op repressief toezicht. In deze derde fase wordt het toezicht verscherpt en er worden maatregelen getroffen.

“Iedere dag vragen hoe het gaat”

Inspectie is goed op de hoogte

De Inspectie wil tijdens een toezichtbezoek geïnformeerd worden over tal van zaken. “Er was weinig voorbereidingstijd”, vertelt kwaliteitsfunctionaris Wilma van der Heijden, “maar er was geen reden tot paniek. Eerder een gezonde spanning: samen kijk je weer eens bijzonder kritisch naar je eigen werk. Een inspectiebezoek is niet bedoeld om individuele medewerkers aan de tand te voelen of te ‘ondervragen’. Het is veel meer: wat gaat goed en waar moeten zaken verbeterd worden? Daarbij kiest de inspectie altijd het perspectief van de cliënt. Je kunt overigens wel vergeten dat je eventuele problemen zou kunnen verdoezelen. De inspecteurs zijn goed op de hoogte van de ins en outs van de gehandicaptenzorg en men laat zich niet met een kluitje in het riet sturen.”

Belangrijk aandachtspunt

Naast de positieve beoordelingen, had de inspectie ook een belangrijk aandachtspunt. Het onderdeel continuïteit van zorg werd beoordeeld met een score van een matig tot hoog risico. Aansluitend werd het district gevraagd om een plan van aanpak met verbeterpunten. “Het rapport geeft aan dat medewerkers een hoge werkdruk ervaren”, licht Gerrit toe, “en soms is er onduidelijkheid over taken en bevoegdheden. Dit is een essentieel punt en het klopt dat medewerkers soms op hun tenen moeten lopen. Er zijn voortdurend veranderingen in het district en steeds meer moeten verschillende disciplines, in het belang van de cliënt, de samenwerking opzoeken. In een plan van aanpak hebben we verbeterpunten op een rij gezet: de formatie gedragsdeskundigen wordt bijvoorbeeld

uitgebreid, onze interne cursus Leren omgaan met stress gaan we minder vrijblijvend aanbieden, de werkdruk komt als gespreksonderwerp structureel op de agenda bij teamvergaderingen en onderlinge taken en verantwoordelijkheden gaan we eenduidiger vaststellen.” Het plan van aanpak is inmiddels goedgekeurd door de inspectie en daarmee is het toezichtbezoek formeel afgesloten. Over enige tijd wordt het rapport gepubliceerd op de website van de Inspectie www.igz.nl

Aspecten die beoordeeld worden

De Inspectie onderzoekt de kwaliteit van zorg en de eventueel aanwezige risico’s. De volgende aspecten komen daarbij aan de orde: zelfbepaling en medezeggenschap, individuele planning en ondersteuning, individuele planning van de dagbesteding, deskundigheid van het personeel, diagnostiek en signalering, veiligheid, vrijheidsbeperkende maatregelen en de continuïteit van zorg. Op zeven van de acht onderdelen scoorde het district Tilburg-’s-Hertogenbosch de ‘hoogste’ scores: afwezig tot gering risico of gering tot matig risico. Alleen voor het onderdeel continuïteit van zorg kwam een score van matig tot hoog risico. Dit had te maken met de door de inspectie geconstateerde hoge werkdruk voor het personeel. Voor dit onderdeel moest een plan van aanpak gemaakt worden met verbeterpunten.

Pierre Zeyen van de districtscliëntenraad heeft ook gesproken met de Inspectie.

Fietsenwerkplaats De Losse Spaak

Veel cliënten van Amarant doen graag technisch werk.
Helaas is er niet altijd voldoende aanbod.
Om voor een aantal cliënten tegemoet te komen
aan de vraag, is in Breda gestart
met een fietsenwerkplaats.

Met veel enthousiasme en creativiteit zijn cliënten en medewerkers van Amarant in juni en juli bezig geweest met het opknappen en inrichten van de voormalige gymzaal van dagcentrum Princenhage aan de Wethouder van Haperenstraat 28 in Breda. Low budget is zo een prima fietsenwerkplaats ingericht en inmiddels zijn de eerste opgeknapte fietsen verkocht. Cliënten die werken in de werkplaats zijn ook in de gelegenheid om ander technisch werk te verrichten; denk aan las-, montage- of schilderwerk.

De Losse Spaak wil een begrip worden in Princenhage (en ver daarbuiten) voor het repareren en opknappen van fietsen. De eerste klap is een daalder waard en daarom is een samenwerkingsverband aangegaan met de Rabobank Breda, die tussen 1 juli en 1 oktober 2007 een Rabobank studentenactie voert. Als pre-

mium heeft Rabo dit jaar gekozen voor de Rabo Studentenfietst: tweedehands recreatiefietsen worden gerepareerd en naar 'look and feel' Rabobank gemaakt. Vanaf 20 augustus tot 1 oktober (of zolang de voorraad strekt) wordt De Losse Spaak uitgiftepunt van 100 Rabo Studentenfietsten. Studenten kunnen gedurende deze periode op vertoon van een genummerd voucher een Rabo Studentenfietst afhalen. De cliënten van de Losse Spaak zullen de fietsen tiptop afleveren en zich ontfermen over de vouchers.

Uiteraard zijn deze studenten later altijd weer van harte welkom bij De Losse Spaak als er bijvoorbeeld een spaakje los is komen zitten. Dit geldt natuurlijk ook voor al hun medestudenten, ouders, vrienden en kennissen. Welkom!

Werkplek

Binnen de werkplaats is er nog plek voor collega's (cliënten) die graag technisch werk willen doen en 'iets' hebben met fietsen repareren en opknappen.

Fietsenwerkplaats De Losse Spaak
Wethouder van Haperenstraat 28, Breda
Bereikbaar via telefoon 06 - 518 61 649

Europees Equalproject Hop-Skip-Jump

Hongaars bezoek bij Amarant

In het kader van het Europees Equalproject Hop-Skip-Jump, waarin Amarant participeert, brachten Csaba Pintèr, Peter Toth en Renáta Ferenczy van het Equal arbeidsintegratieproject Social Change = Chance uit Pécs, Hongarije een bezoek aan enkele voorzieningen van Amarant.

Paraplu

Met een paraplu met Amarantlogo als herkenning, werden de drie gasten uit Pécs op woensdag 13 juni op het station in Breda opgewacht door clustermanager/jobcoach Jan Graumans en beleidsmedewerker zorg Kees van der Spek. Voor de Hongaarse gasten was dit het tweede oriëntatiebezoek aan een organisatie in Nederland. De dag ervoor hadden zij al bezoeken gebracht aan voorzieningen van de Pameijer stichting

te Rotterdam (naast Amarant de andere deelnemer aan het Hop-Skip-Jump project).

Bezoeken

Na een korte informatie over Amarant en de voorzieningen dagbesteding in het bijzonder, werden bezoeken gebracht aan HoogEindProduct en VanHout te Breda. Onderwerp van gesprek waren de uitstraling en faciliteiten van het gebouw, de trainingsmogelijkheden

binnen de voorziening en de ervaringen met doorstroming naar (on)betaalde banen elders. Csaba Pintèr, Peter Toth en Renáta Ferenczy bekeken de productie van de houtartikelen en de machine-rie met belangstelling.

Professionele opzet

Hierna was het de beurt aan bakkerij /traiteur Taartenzo te Etten-Leur, onderdeel van het dagcentrum Liesbos. De lunch werd verzorgd door cliënten van het dagcentrum, uiteraard met producten van eigen makelij. De rondleiding door de bakkerij werd door een van de cliënten uitstekend en zeer gedetailleerd verzorgd. Ook hier maakte de professionele opzet van de bakkerij grote indruk op de gasten. De winkel van de traiteur trok de aandacht, waarbij het bezoek uit Pécs bijzondere interesse had in de klantenkring, eventuele concurrentie met de plaatselijke middenstand enzovoort.

Zandoogjes

Ook het concept van het multifunctionele gebouw de Zandoogjes in Breda bleef grote indruk te maken. Het orthopedagogisch dagcentrum van Amarant, de reguliere kinderopvang van de Stichting Kober en het opleidingsinstituut Vitalis College delen samen een gebouw en streven naar samenwerking. Daarnaast biedt de Zandoogjes - zij het (nog!)

onbetaald - werk aan een aantal cliënten van Amarant. Allerlei werkzaamheden worden ten behoeve van de drie organisaties verzorgd. Het biedt cliënten de gelegenheid ervaring op te doen in huishoudelijke taken, onderhoud en andere voorkomende werkzaamheden.

Winkelconcept

Kunstatelier Artilabo was het laatste bezoekadres. Een van de cliënten leidde de gasten door winkel en atelier. Met enige trots werden aan de hand van tentoonstellingsboeken de behaalde prijzen en nominaties getoond en werden diverse technieken uitgelegd. Ook het winkelconcept en de zelfstandige taken en verantwoordelijkheden van de cliënten in de winkel waren onderwerp van gesprek.

Napraten

Na een korte rondleiding door de stad, was het tijd voor een terrasje, diner en napraten over de opgedane indrukken. Csaba, Peter, Renáta waren onder de indruk van de faciliteiten, visie en enthousiasme van cliënten en medewerkers van alle projecten en voorzieningen die zij bezocht hadden - en in het bijzonder het concept van de Zandoogjes. Vermoeid en vol met indrukken en ideeën stapten zij 's avonds weer op de trein richting Rotterdam.

Autismezorg volop in ontwikkeling

De zorg voor mensen met autisme krijgt bij Amarant van oudsher veel aandacht en er is veel expertise opgebouwd in het begeleiden van mensen met een verstandelijke beperking en autisme. Sinds enige tijd begeleidt Amarant ook mensen met autisme en een normale begaafdheid, onder meer in de woningen aan de Johan van Oldenbarneveldtlaan in Etten-Leur en in de nieuwe woningen aan de Weilustlaan in Breda. Binnenkort krijgt ook Tilburg een woonvorm voor normaal begaafde mensen met autisme. Aan de Ringbaan Oost verrijst het project Oostertuin. In dit wooncomplex heeft Amarant straks een etage ter beschikking met veertien appartementen en twee gemeenschappelijke ontmoetingsruimten. Acht appartementen en een ontmoetingsruimte zijn bestemd voor mensen met een stoornis in het autistisch spectrum, de andere appartementen zijn voor mensen met een lichamelijke beperking. In het project Oostertuin komen veelal

jongvolwassenen die nu nog thuis bij hun ouders wonen. Zij worden straks begeleid door deskundige medewerkers van het district Tilburg - 's-Hertogenbosch. Vanuit dit district is ook een speciaal autismeteam actief dat ambulante zorg biedt aan mensen met en zonder verstandelijke beperking die vanwege hun autisme kampen met zeer complexe begeleidingsvragen. Ook in de regio 's-Hertogenbosch krijgt autismezorg volop aandacht. Daar is sinds kort een speciale projectleider autismezorg aan het werk. In de regio is veel behoefte aan ambulante ondersteuning. Ook is er vraag naar speciale woon- en werkvormen voor mensen met autisme. Voor heel zuidelijk Nederland is de voorgenomen opening van een dependance van het Dr. Leo Kannerhuis van het grootste belang. De dependance is een samenwerking van het Dr. Leo Kannerhuis en Amarant.

Achttien moderne appartementen zijn gebouwd door woonstichting Laurentius, op de locatie Weilustlaan waar voorheen een districtskantoor van Amarant stond. In het appartementencomplex wonen sinds mei van dit jaar achttien jongvolwassenen met autisme of met autisme én een lichte verstandelijke beperking. Twaalf van deze bewoners kunnen 24 uur per dag terugvallen op de begeleiding van Amarant. De andere zes bewoners krijgen begeleiding op maat.

Mijke en Ruben wonen in een nieuw appartement aan de Weilustlaan in Breda

Rust én gezelligheid aan de Weilustlaan

Mijke Gommers woont sinds mei dit jaar op de nieuwe locatie van Amarant aan de Weilustlaan in Breda. Haar appartement op de eerste verdieping is ruim en straalt vooral rust uit. "Ik vind het heerlijk om hier te wonen", vertelt de achttienjarige Mijke vrolijk. "De andere bewoners op mijn verdieping zie ik iedere dag. Wij eten samen, kijken soms samen naar televisie. Vorige week maakten wij nog een uitstapje naar het bos. Geweldig was dat."

Het is gezellig in huis. Mijke's vriend is op bezoek en de balkondeur staat wijd open, want het is een heerlijke zomeravond. "Fijn is dat er de hele dag begeleiding in huis is", vervolgt Mijke. "Ik kan altijd bij iemand terecht om iets te vragen. De begeleiders zijn allemaal erg aardig. Vaak kunnen wij echt met hen lachen!"

Trots

Drie grote ramen zorgen voor veel licht in Mijke's huis. "Ik heb het samen met mijn ouders ingericht", zegt Mijke opgetogen. "Ik ben er echt ontzettend blij mee. Vooral de vrolijke kleuren vind ik leuk." Ook medebewoner Ruben Galddines (22) laat trots zijn nieuwe woning zien. Hij heeft een ruime woonkamer, een keukentje, een slaapkamer en een eigen badkamer. Fraaie blauwe muurschilderingen zorgen voor een bijna mediterrane sfeer in huis.

"Ik vind het prettig om op mezelf te wonen", zegt Ruben. "Maar ik moet nog wel een beetje wennen. Vooral aan het zelf schoonmaken, de was doen en boodschappen halen. Sommige dingen doen wij samen, zoals eten en koffiedrinken op vaste tijden. Maar ik vind het ook fijn om in mijn eigen appartement te zijn. Dan ga ik vaak computeren, of televisie kijken op mijn computer. Dat kan, want ik heb een groot scherm en ik kan er dvd'tjes op bekijken."

Ieder jaar proberen wij een unieke vormgeving te bedenken voor het jaarverslag van Amarant.

Ook dit jaar lijkt ons dit aardig gelukt, want in het digitale tijdperk past niets beter dan een digitaal jaarverslag.

Vandaar ook dat u vanaf heden via de website van Amarant, www.amarant.nl, onder de rubriek nieuwsbrieven, het digitale jaarverslag kunt inzien.

Een jaarverslag zoals u van ons gewend bent. Gegevens over 2006 uit ieder district en managementgroep, voorzien van de bijbehorende cijfers.

Wat u misschien zult missen, zijn de leuke interviews met de bijhorende foto's. Die staan niet in het digitale jaarverslag.

Hiervoor hebben wij iets anders bedacht. Wat dat is, houden wij nog even onder ons. Later dit jaar komen wij hierop terug.

Voor nu wensen wij u veel plezier bij uw bezoek aan het digitale jaarverslag 2006 op www.amarant.nl.

Afdeling Communicatie en PR

Naschoolse opvang voor 'lieverdjes'

Niet de straat op

"Ik kom hier nóóit meer terug", roept een deelnemer van de Naschoolse Begeleiding en Behandeling (NBB) bij VSO De Burcht in Tilburg.

Hij is het niet eens met de regels en dat laat hij duidelijk weten.

Maar de volgende dag staat hij trouw weer op de stoep.

Kennelijk is het leuk genoeg bij de NBB.

Op het terrein van VSO De Burcht staat een klein gebouwtje. Daarin huist de naschoolse opvang die Amarant hier, samen met Orthopedagogisch Centrum Brabant (OCB), organiseert voor leerlingen van De Burcht die dat nodig hebben.

"Het gaat om licht verstandelijk beperkte jongeren tussen de twaalf en zeventien jaar, die veel duidelijkheid en structuur nodig hebben", vertelt Huub Heerkens, teammanager voor de regio Midden voor de Naschoolse Behandeling en van het Ondersteund Zelfstandig Wonen van OCB. "Instructies beklijven slecht bij ze. Je moet dus veel herhalen."

Daarom hangen aan de muur ook bordjes om deelnemers te herinneren aan afspraken die met ze gemaakt zijn. Dat zijn de dingen waarop ze nog wat te leren hebben. Intussen heeft OCB al positieve reacties van ouders ontvangen. De aanpak die bij de NBB gehanteerd wordt, blijkt soms thuis ook te werken.

Zicht op mogelijkheden

Behalve de directe voordelen voor jongeren en ouders biedt de naschoolse opvang voor ouders ook zicht op andere mogelijkheden.

Voordien kenden ze die vaak niet. Via de begeleiders van de opvang komen ze in contact met bijvoorbeeld woonmogelijkheden of tijdelijke opvang.

Amarant en OCB hebben elk een eigen ruimte in het NBB-gebouwtje, waar ze elk per dag maximaal zes leerlingen ontvangen. Indien nodig kan ook voor thuis een hulpaanbod gerealiseerd worden.

Lage drempel

"Door het feit dat de NBB rechtstreeks aan de school gekoppeld is, is de drempel laag", stelt Huub Heerkens. "Er hoeft geen 'knip' te zijn in het leventje van de leerling."

De NBB bij De Burcht is pas in april van dit jaar officieel van start gegaan en is ontstaan uit een verzoek van De Burcht aan Amarant. Amarant heeft vervolgens weer de samenwerking gezocht met OCB. "Onderlinge afstemming tussen Amarant, OCB en de school moet nog verder uitkristalliseren", vertelt Huub. "Uiteindelijk moeten de beide teams als één team gaan functioneren."

"Amarant zit niet op een eilandje, we werken graag met andere organisaties samen", vertelt Anita Verhoeven, clustermanager bij Amarant voor complexe zorg voor mensen met een lichte verstandelijke beperking en gedragsproblemen. "De lieverdjes die hier komen", legt ze uit, "hebben allemaal wel een of andere vorm van behandeling nodig en daar hebben Amarant en OCB allebei ervaring mee. Het is goed om in de praktijk visies en methodieken met elkaar uit te wisselen. De jongeren krijgen hier behandeling op maat. Onze

VSO De Burcht

De Burcht in Tilburg is een school voor Voortgezet Speciaal Onderwijs aan leerlingen met gedrags- en sociaal-emotionele problemen en maakt deel uit van uit van het regionaal expertise centrum (REC) Midden Brabant cluster vier.

Voor de Naschoolse Begeleiding en Behandeling bij De Burcht is een indicatie nodig van het CIZ. Ouders kunnen kiezen voor een persoonsgebonden budget of voor Zorg in Natura. Via het zorgteam van de school en MEE gaat de aanvraag naar het CIZ. Als er een indicatie is, volgt een intakegesprek bij het Klantenbureau van OCB of bij de cliëntenservice van Amarant en er komt een behandelplan. Elke deelnemer heeft een persoonlijk begeleider, die ook contactpersoon is voor de ouders.

filosofie is: een naschoolse opvang met de structuur die nodig is en een benadering die dicht bij de cliënt ligt. Het moet iets van hen zelf zijn, niet van ons."

Eigen stoel

Illustratief voor die aanpak zijn de stoelen die Amarant heeft staan in de opvang. Het zijn dezelfde stoelen, maar ze zien er allemaal verschillend uit. De jongeren mogen hun eigen stoel helemaal een eigen gezicht geven. Zo is er de stoel van iemand met oog voor detail. Die stoel is met veel aandacht in verschillende kleurtjes beschilderd. Een andere stoel toont het ongeduld van degenen die er op moet zitten: die is begonnen met schilderen, maar halverwege kreeg hij er tabak van en heeft hij de stoel de hoek in gegoooid. Dat is te zien. Ook de graffiti-schilderijen die aan de muur hangen, zeggen veel over de deelnemers die hier komen. De

tafel is beschilderd met speel- en damborden. Die kunnen alvast niet meer met een boog door de ruimte vliegen.

Structuur

Anita beschouwt de samenwerking met OCB als een uitdaging. "Samen werken we aan een vrijetijdsinvulling voor de jongeren die hun ontwikkeling positief beïnvloedt en die hun ouders ontlast. De opvang biedt de jongeren structuur en leert hen dat er nog iets anders is dan wat ze buiten op straat kunnen vinden. En dat op een cruciaal moment op de dag: als ze van school komen."

Samen op pad

Wil je samen kerk zijn met mensen met een verstandelijke beperking, maar weet je niet hoe dat moet?

Kom dan zaterdag 3 november van 13.00 tot 16.30 uur naar de regionale werkdag 'Samen op pad' in het kerkelijk centrum De Baai in Etten-Leur. Aan de hand van enkele workshops en een vie-

ring wordt duidelijk hoe mensen met en zonder verstandelijke beperking samen kunnen geloven.

De regionale werkdag is bestemd voor gemeente- en parochieleden met en zonder verstandelijke beperking, predikanten, ambtsdragers, vrijwilligers en andere belangstellenden. De middag begint met enkele workshops op het gebied van catechese, liturgie, gemeente- en parochie opbouw en pastoraat. Ook is er een informatiemarkt met 'goede voorbeelden'. De regionale werkdag wordt afgesloten met een viering waarbij

iedereen, met of zonder verstandelijke beperking, mee kan doen op zijn eigen manier.

De regionale werkdag is een initiatief van het landelijk oecumenisch platform 'Samen geloven? Gewoon doen!'. Het platform werkt vanuit de visie dat binnen een christelijke gemeenschap, als lichaam van Christus, ieder mens welkom is. Een christelijke gemeenschap sluit mensen in, niet buiten. 'Samen geloven? Gewoon doen!' wil lokale geloofsgemeenschappen die zich herkennen in deze visie, ondersteunen bij

het vormgeven van een 'inclusieve' geloofsgemeenschap. Kijk voor meer informatie op www.sggd.nl

Voor meer informatie en/of aanmelden: pastor Anja Verbraak, telefoon (076) 596 75 19, of e-mail a.verbraak@amarant.nl

Beleef autisme in het Hoofdkwartier

Het Dr. Leo Kannerhuis heeft het idee uitgewerkt om buitenstaanders te laten ervaren wat mensen met autisme voelen, denken en meemaken. Het gaat er dan niet om hoe de buitenwereld naar mensen met autisme kijkt, maar om de beleving van henzelf, van binnenuit... Samen met cliënten, ouders en behandelaars is een project opgezet waar bezoekers in beeld en geluid kunnen ervaren wat er omgaat in het hoofd en hart van mensen met autisme. In een levensgroot echt hoofd opgebouwd uit stalen repen, worden bezoekers door middel van videoschermen en koptelefoons geconfronteerd met wat autisme eigenlijk betekent voor degene

die daar mee moet leven en welke moeite het hem of haar kost om een weg te vinden in een samenleving die niet op hen afgestemd is. "Als niet autistische mensen iets voelen en ervaren van wat mensen met autisme iedere dag ervaren, kunnen en willen zij hopelijk beter bijdragen aan de emancipatie van mensen met autisme in het dagelijks leven", aldus Egbert Reijnen, voorzitter van de Raad van Bestuur van het Dr. Leo Kannerhuis.

Het Hoofdkwartier wordt breed ingezet als voorlichtingsmiddel. Ook Amarant krijgt de mogelijkheid gebruik te maken van het Hoofdkwartier.

Autisme is een aangeboren stoornis in de hersenen. Door het autisme wordt binnenkomende informatie in de hersenen niet goed verwerkt en is de manier van doen anders. Juist heel gewone dingen gaan bij mensen met autisme niet vanzelf. Zij weten niet precies hoe ze het beste kunnen reageren op andere mensen of op een dagelijkse gebeurtenis. Soms doen ze dat op een aparte, voor ons ongewone manier. Ook vinden zij het lastig om te gaan met veranderingen. Het is voor mensen met autisme ingewikkeld om te begrijpen wat er in een ander omgaat en zij vinden het moeilijk om te vertellen wat ze zelf beleven of denken. Door hun andere manier van informatie verwerken is de wereld voor mensen met autisme vaak onvoorspelbaar, chaotisch en bedreigend. Toch denken wij vaak van mensen met autisme: "het zal allemaal wel meevallen. Je ziet immers niks aan hem of haar?" Dit is een misvatting. Autisme is een onzichtbare handicap die op veel plaatsen onbegrip opwekt: op school, tijdens het sporten, thuis, bij de burens, met vrienden, op straat, op de werkplek enzovoort. Maar net als ieder ander, willen mensen met autisme er graag bijhoren. Zij verlangen naar een plek om te wonen, een eigen inkomen, een zinvolle levensvulling en bovenal contact en relaties met mensen om hen heen.

Meld u aan en bezoek het Hoofdkwartier!

In de periode van 1 tot 27 november 2007 komt het Hoofdkwartier naar een van onze locaties.

Voor u als ouder/ verzorger of begeleider van een kind met autisme bestaat ook de mogelijkheid een bezoek te brengen aan het Hoofdkwartier en zo te ervaren wat autisme inhoudt.

U kunt zich tot 15 oktober 2007 aanmelden bij de afdeling Communicatie en PR van Amarant. Stuur een e-mail naar pr@amarant.nl onder vermelding van Hoofdkwartier met de volgende gegevens: uw naam, adres en telefoonnummer en uw relatie tot mensen met een beperking.

De afdeling Communicatie en PR legt een datum en tijdstip vast voor u en geeft dit samen met het adres waar u het Hoofdkwartier kunt bezoeken, aan u door.

Let op: het Hoofdkwartier is maar een beperkt aantal dagen te bezoeken en aanmeldingen worden in volgorde van binnenkomst verwerkt. Zonder aanmelding het Hoofdkwartier bezoeken, is niet mogelijk.

Centrum Zandoogjes officieel geopend

In juni jongstleden is het Centrum Zandoogjes in Breda officieel geopend. Het markante gebouw kent drie gebruikers: het Vitalis College, Kober kindercentra en Amarant. Gezamenlijk werken zij aan een stevige gemeenschappelijke basis van waaruit men verder kan.

Toen het Orthopedagogisch Dagcentrum de Paddestoel in Breda zocht naar een nieuwe locatie, kwam men in gesprek met woonstichting Singelveste. Vanwege de goede bereikbaarheid had een locatie in de wijk Westerpark de voorkeur. Toen bleek dat Kober kindercentra ook naar een locatie zocht in deze buurt, ontstond het idee van een geza-

menlijk te realiseren pand waar kinderen met en zonder beperking elkaar zouden ontmoeten. Ook het Vitalis College, dat al met beide organisaties samenwerkte, toonde belangstelling voor een dergelijk multifunctionele vestiging. Integratie van verschillende groepen kinderen met onderwijs als toegevoerde waarde. Dat werd het uitgangspunt. De

basis was gelegd voor een centrum waarin zorg, opvang en opleiding centraal staan. Singelveste kreeg de rol van projectontwikkelaar en Amarant, Kober kindercentra en het Vitalis College werden de toekomstige huurders.

Singelveste wil op een constructieve manier bijdragen aan de leefbaarheid van Breda. "Met name de wijken Westerpark en Tuinzigt verdienen veel aandacht", vindt Adrie Vermunt, directeur van Singelveste. "Wij willen er niet alleen goede woningen realiseren, maar ook maatschappelijke voorzieningen. Centrum Zandoogjes past uitstekend binnen ons beleid. Het is het eerste project van Singelveste waar geen woningen aan te pas komen. Er is een unieke samenwerking ontstaan die heeft geleid tot geweldige resultaten."

Jan Graven, directeur Vastgoed Groep bij Amarant, deelt haar mening. "Wij hebben iets bijzonders bereikt", zegt hij. "Met het centrum staan we letterlijk en figuurlijk midden in de wijk. De cliëntjes van Amarant vormen een bijzondere groep maar kunnen hier, voor zover mogelijk, meedoen met andere kinderen. Het centrum is een aanwinst voor de hele omgeving."

Kober kindercentra is continu op zoek naar nieuwe locaties voor kinderopvang en buitenschoolse opvang. "Het liefst kiezen wij voor multifunctionele centra", aldus directeur Walter Bakx. "Graag

bevorderen wij de ontmoeting tussen kinderen met verschillende achtergronden en capaciteiten. De samenwerking met Vitalis en Amarant is waardevol en zinvol voor ons."

Ook directeur Henny Verbeek van het Vitalis College noemt Centrum Zandoogjes een unieke kans. "Het centrum biedt ongekende mogelijkheden voor onze studenten. Waar kun je nu beter leren dan tussen de doelgroepen waar het om gaat?"

De samenwerking op directieniveau verloopt al vanaf het eerste moment goed en het is nu zaak om dit op de werkvloer door te zetten. "De medewerkers van de drie organisaties zijn nauw betrokken bij het centrum", vertelt Walter Bakx, "en tot ons genoegen is het enthousiasme overal duidelijk aanwezig." Jan Graven vult aan: "Waar dat kan, brengen we de kinderen met een beperking in contact met de kinderen van Kober kindercentra. Niets geforceerds, alleen wanneer het voor beide partijen een voordeel is. De groepsleiding is al met zeer bruikbare ideeën naar buiten gekomen." Ook binnen het Vitalis College wordt nagedacht over samenwerking. Studenten van de opleiding Sociaal Pedagogisch Werk doen in het Centrum zelf (stage/werk)ervaring op en in de toekomst worden ook andere studenten ingezet. Duidelijk mag zijn dat alle vier de directieuren hoge verwachtingen hebben van de samenwerking.

Kwaliteitszorg

Tijdens een toezichtbezoek van de Inspectie voor de Gezondheidszorg spreken de inspecteurs ook graag met enkele cliënten. Bij het inspectiebezoek aan het

district Tilburg-'s-Hertogenbosch waren

An van de Sande en Pierre Zeyen van de partij.

“Het is zeker goed als ze af en toe komen controleren”, aldus Pierre.

An laat zich wel horen

An van de Sande woont in Tilburg aan het Theresiaplein. An kan nauwelijks praten, maar met handgebaren, de mimiek van haar gezicht, geluiden en enkele woorden kan An prima vertellen hoe het met haar gaat en wat zij wel en niet wil. Uit het contact tussen An en haar begeleiders maak je op dat An de begeleiders goed kent.

Vanavond zit An lekker op haar bed, met een comfortabele steun in de rug. An wacht op

haar favoriete programma en zij wijst naar de tv: kijk, is dat niet interessanter dan praten? Tegen de tijd dat zij het genoeg vindt, maakt An resoluut een einde aan het gesprek: klaar roept zij, onderstreept met een niet mis te verstaan handgebaar. Maar voordat het zover is, heeft An al te kennen gegeven dat zij met plezier fulltime inpakwerk doet op het dagcentrum in Dongen, dat zij helemaal niet houdt van vakantie, maar wel van korte uitstapjes met een klein groepje en dat zij graag bij mama of haar broer op bezoek gaat. An gniffelt als persoonlijk begeleider Branca vertelt dat An graag in de tuin zit, vooral als het zonnetje schijnt. An beaamt dat zij daarvan kan genieten. Branca heeft koffie meegebracht en dat is belangrijk voor An: iedere avond twee kopjes koffie. An wijst: daar hangt mijn slab Branca. Met slab kan An zelfstandig koffiedrinken. Als het gesprek ten einde is, beweegt An haar handen nadrukkelijk: de deur van haar kamer moet open en GTST kan beginnen.

Pierre oogt jong voor zijn leeftijd

Pierre Zeyen is 63 jaar. “Maar dat gelooft toch niemand”, aldus Pierre, “iedereen schat mij jonger.” Pierre heeft op veel plaatsen gewoond en sinds enkele jaren woont hij in een klein appartementencomplex aan de Buitenstraat in Tilburg. “Toen ik moest verhuizen, kon ik een voorkeur uitspreken”, vertelt hij. “Dat is iets anders dan kiezen, maar het wonen hier bevalt best. Er is één nadeel: we wonen nogal op een kluitje. Sommige bewoners letten nogal veel op de anderen. Dat is er zo ingeslopen en dat krijg je er niet meer uit.” Pierre wil op den duur wel groter wonen. “Mijn broer woont in een nieuw appartement van Amarant aan de Elzenstraat en als je die ruimte ziet! Dan kom ik er maar bekaaid af.”

Sinds hij met de vut is, kan Pierre zijn vrije tijd best invullen. “Mijn zus had daar wel zorg over, maar inmiddels gaat het goed”, vertelt Pierre. Hij verdeelt zijn tijd tussen lezen, computeren, de boodschappen doen en zijn vrijwilligerswerk als acoliet bij enkele parochies in Tilburg en Goirle. “Iedere week maak ik een overzicht van mijn weekprogramma en dat geef ik aan mijn persoonlijk begeleider”, legt Pierre uit, “niet ter controle, maar dan weten ze waar ik ben. Zo is de afspraak en dat werkt goed.”

Het gesprek met de twee dames van de inspectie vond Pierre zeker nuttig en de sfeer was ook prettig. “Heel open en gewoon je en jij”, legt Pierre uit. Hij vindt het zonder meer belangrijk dat de inspectie regelmatig komt kijken. “Zo kunnen eventuele misstanden aan het licht komen. Denk bijvoorbeeld aan stagiaires die een hele afdeling moeten draaien. Dat las ik deze week in de krant”, aldus Pierre. “Of begeleiders die geld achterover drukken van cliënten. Dergelijke dingen kunnen gewoon niet.” Over zijn eigen begeleiders is Pierre best tevreden: “als ik ze nodig heb, zijn ze er. Hier wordt er wel naar je geluisterd.”

Amarant en OCB in 's-Hertogenbosch

Steunpunt brengt hulp dichterbij

Op 1 september openen Amarant en OCB

in 's-Hertogenbosch aan de Vondelstraat

de deuren van een steunpunt.

Dat gebeurt om te kunnen voldoen aan

de grote vraag in deze regio naar

ambulante begeleiding en hulp aan huis

voor kinderen en volwassenen met een beperking.

In de Bossche regio is veel behoefte aan gespecialiseerde begeleiders met een breed dienstenpakket; van hulp bij wonen, werken en vrije tijd tot en met intensieve en gespecialiseerde zorg. Amarant en OCB (Orthopedagogisch Centrum Brabant) bieden dat allemaal en het steunpunt in 's-Hertogenbosch wijst mensen de weg naar die zorg. Inmiddels begeleidt Amarant in 's-Hertogenbosch en omgeving al meer dan dertig individuele cliënten en dat aantal groeit snel. Mensen die een beroep doen op het team Ambulante Dienstverlening kunnen meestal binnen enkele weken geholpen worden. OCB biedt gespecialiseerde jeugdzorg aan, o.a. met het project Family First.

Compleet zorgpakket

De ambulante dienstverlening van Amarant is gericht op kinderen, volwassenen cliënten of gezinnen. De inhoud van de zorg hangt af van de hulpvraag, bijvoorbeeld hulp bij het voeren van de huishouding of de financiële administratie of steun bij het onderhouden van contacten met anderen. Ook pedagogisch advies of (intensieve) ondersteuning is mogelijk. De samenwerking tussen Amarant en OCB werkt flexibel en naadloos. OCB behandelt kinderen en jongeren met een complexe zorgvraag; Amarant verzorgt de vervolfbegeleiding. Gezamenlijk bieden beide organisaties een compleet zorgpakket, waarbij zelfstandig functioneren en een volwaardige plaats in de samenleving belangrijke uitgangspunten zijn.

Werken aan uitbreiding

Behalve de ambulante dienstverlening, wordt gewerkt aan uitbreiding van de

dienstverlening. De samenwerking tussen Amarant en het Dr. Leo Kannerhuis biedt de autismezorg nieuwe kansen. Per direct is een projectleider actief op het terrein van de vele zorgvragen bij autisme. Activiteiten voor de realisatie van ouder/kind-projecten zijn in gang gezet. Hierbij richt de zorg zich vooral op ouders met een beperking. Ook aan een woonvoorziening annex logeerkamer, zinvolle en geïntegreerde dagbesteding en werkbegeleiding wordt volop aandacht besteed. De Family First-projecten van OCB geven ouders en kinderen met complexe opvoedingsvragen nieuwe kansen.

Belang van de cliënt

Amarant en OCB werken, in het belang van mensen met een beperking, graag samen met andere organisaties op de terreinen wonen, welzijn en zorg. Samenwerking wordt gezocht met verschillende maatschappelijke instellingen en andere zorgaanbieders. Sinds september is Amarant bijvoorbeeld aanwezig in acht Bossche wijkwinkels van welzijnsorganisatie Divers. Zo komt de hulp nog dichterbij en dat past prima bij het motto van Amarant: bijzonder, heel gewoon en dichtbij.

Meer weten over de dienstverlening van Amarant in 's-Hertogenbosch? U kunt bellen met zorgbemiddelaar Frank de Rooij, bereikbaar via de cliëntenservice, telefoon (013) 465 21 50.

Voor vragen over de opzet van woon- en/of werkprojecten en/of samenwerking kunt u terecht bij manager Peter van Breugel, telefoon 06 514 48 175. Welkom!

Neem een abonnement

Toezending van Op Koers gebeurt automatisch via het adressenbestand van de cliëntenadministratie. Dit betekent dat alleen contactpersonen van cliënten van Amarant een exemplaar ontvangen. Daarnaast wordt Op Koers verstuurd naar externe relaties en gepensioneerde medewerkers.

Uiteraard is het ook voor anderen mogelijk om Op Koers te ontvangen. Voor negen euro per jaar abonneert u zich op Op Koers. Wilt u graag een abonnement, neem dan contact op met een van de PR-functionarissen van Amarant, telefoonnummer: (013) 464 52 48.

COLOFON

Redactie: Wilma Graven, Louis Gijzen, Gerrit van Oorschot, Kees van der Spek, Thei Stoffels, Ilse van Dongen

Redactie-adres: Wilma Graven, Bredaseweg 570, 5036 NB Tilburg.
Telefoon (013) 464 52 48, e-mail: pr@amarant.nl

Fotografie: Erald van der Aa, Breda, Wilma Graven, Tilburg

Eindredactie: Ilse van Dongen, Tilburg

Opmaak en druk: Drukkerij Groels, Tilburg